

438740, Jana Hochmanová

30. 4. 2016

S původními zkoumanými statistikami budu porovnávat článek z aktuálně.cz, jehož autor je uveden pod přezdívkou „jaz“ – neuvedení jména dle mého posouzení neznačí horší kvalitu ve srovnání s články tohoto typu.

Vybraný *brief research report* se zaměřil na osvětlení stereotypu o tetovaných a netetovaných lidech - konkrétně jejich útočnosti a vzpurnosti (Swami, Gaughan, Tran, Kuhlmann, Stieger, & Voracek, 2015). Vzorek 378 dospělých ve věku od 20 do 58 byl požádán o zaznamenání, zda mají tetování (popř. kde a kolik), dále vyplňovali 29 položkový Agression Questionnaire původně od Busse a Perryho (1992), který se zaměřuje na 4 složky útočnosti – fyzickou, verbální, vztek a nepřátelskost. Pro měření vzpurnosti byl použit Rebelliousness Questionnaire (McDermott, 1988) s 18 položkami měřícími proaktivní (např. porušování zákazu) a reaktivní (např. neplánované chování jako odpověď na frustraci nebo zklamání) vzpurnost. Reliabilita a validita obou dotazníků byla tedy již dříve změřena. Ve výsledcích vykazovali tetovaní jedinci signifikantně vyšší verbální agresi, vztek a reaktivní vzpurnost. Autor zdůrazňuje malou velikost těchto rozdílů.

První má výhrada se týká již přeložení klíčových slov – „ponechaná“ agresivita dle mého názoru vyvolává spíše představu extrémního chování, nikoliv pouze zkoumané tendence. Na to dále navazuje nevysvětlení (či alespoň zmínění) jednotlivých podsložek tohoto zkoumaného rysu, čímž by se tento efekt omezil.

Je nutné zmínit mé vytušení, že článek na Aktualne.cz vycházel z anglického Daily Mail, **nikoliv původního zdroje**. To by vysvětlovalo například již druhou větu **titulku**, která nejenže vůbec nemluví o předmětu zkoumání, ale nenachází se ani v diskusi. O čem osobně uvažoval britský novinář (a sice úvaha, že lidé s tetováními, jež znamenají zabití člověka, budou agresivnější, než ti s delfíny), bylo českým autorem považováno za seriózní informaci. Účastníci výzkumu však na motivy tetování nebyli vůbec dotazováni.

Úvodní shrnující odstavec upřesňuje zjištění vědců, avšak dle mého názoru nepřesně a nedostatečně. „Verbální agrese“ vede k představě člověka ze své podstaty sprostě nadávajícího, vyhrožujícího apod., která neodpovídá tomu, co bylo měřeno. Fráze „vědci předpokládají“ zase evokuje stanovisko, na němž výzkum staví. Přitom se naopak jedná o možné vysvětlení naznačené v diskusi, spíše doporučení pro budoucí výzkum, než něco všeobecně známého. V poslední větě tohoto odstavce je zmíněná souvislost mezi počtem tetování a agresivitou – konkrétně se jedná o jedinou zjištěnou signifikantní korelaci ($r=0,2$; $p=0,049$).

Na Daily Mail citují veškeré Swamiho úvahy tak, aby bylo jasné, že se přímo nejedná o jádro výzkumu (např. „Jedno vysvětlení je, že...“), anebo je přesně řečeno, že se nejedná o předmět zkoumání (u motivů tetování). Avšak na českém serveru se stejná informace objevuje jako „vědci předpokládají, že...“. Právě britský článek však ukazuje, že lze lépe komunikovat i metodu, když například uvádí vzorovou otázku na dimenzi proaktivní vzpurnosti, anebo alespoň zmíní, že se s nějakými dimenzemi obou zkoumaných osobnostních rysů počítá. Všechno tohle je bohužel ztraceno v překladu. A tak ani já, která jsem měla příležitost číst primární literaturu, tápu, když čtu „(...) co se týká aktivního vzdoru. Je možné, že tato forma vzdoru, která je požitkářská a cílená, je v rozporu s bolestí a trvalostí tetování“, a vůbec nechápu, jaká spojitost mezi požitkářstvím a vzdorem je zde myšlená.

Tato **nepřesná vyjádření**, u nichž není jasné, kdo a za jakých okolností danou informaci tvrdí, potom způsobují i drobná protiřečení v průběhu článku. Zatímco v první polovině článku je tetování

„symbolem rozhněvaných lidí“, v druhé polovině jím lidé vyjadřují svou jedinečnost a je pro ně módním doplňkem.

Otázkou zůstává, proč se takových nepřesností (anebo přímo faktických chyb) autor dopustil, jestliže měl poměrně kvalitní vzor u britských kolegů z Daily Mail. Obávám se, že většina těchto článků „Vědci zjistili, že...“ má na českých serverech nepříliš čestnou pozici. Primárně se snaží zaujmout titulkem a přimět čtenáře odkaz otevřít. Pokud se to povede, je ambice autora splněna. Já osobně jsem měla pocit, že uvede-li autor odkaz na jiný zdroj (typicky článek v angličtině, jindy i výzkum, apod.), myje si tak trochu nad kvalitou vlastní práce ruce.

Čísla, o kterých se autor článku zmiňuje, jsou dle mého názoru komunikována úměrně k cílenému publiku. Člověk se zde alespoň dozvěděl, kolik potetovaných osob se v populaci odhaduje. Avšak obávám se, že poselství Viréna Swamiho a jeho týmu, jímž bylo omezení stereotypního vnímání tetovaných lidí, se výrazně nezdařilo. Jistě nejde o úmyslné znehodnocení vědeckých zjištění, ale spíše o nedostatek času a vědomostí autora. A kdyby autoři brali vážně, jak jsou měřené rozdíly – *nejvyšší mezi tetovanými ($M=16.67, SD=5.96$) a netetovanými ($M=15, SD=3.72$) u reaktivní vzpurnosti $F=9.64$ – mírné (navíc $N=378$), netěšil by se tento *brief research report* takové mediální popularitě.*

Původní populární články:

Jaz. (2015). Tetování lidé jsou agresivnější, zjistili vědci. Motivy delfína či květin vztek zmírňují. Retrieved from: <http://magazin.aktualne.cz/kuriozity/vedecka-studie-potvrdila-ze-tetovani-lide-jsou-agresivnejsi/r~46381a0e73f411e5974b0025900fea04/>

Colin Fernandez. (2015). Why a tattoo means you're more likely to be aggressive: People with body ink found to have a more rebellious personality. Retrieved from: <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3275101/Why-tattoo-means-likely-aggressive-People-body-ink-rebellious-personality.html>

Literatura:

Buss, A. H., & Perry, M. P. (1992). The Aggression Questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63, 452–459. <http://dx.doi.org/10.1037/0022-3514.63.3.452>

McDermott, M. R. (1988). Measuring rebelliousness: The development of the Negativism Dominance Scale. In M. J. Apter, J. H. Kerr & M. P. Cowles (Eds.), *Progress in reversal theory* (pp. 297–312). Amsterdam: Elsevier.

Swami, V., Gaughan, H., Tran, U. S., Kuhlmann, T., Stieger, S., & Voracek, M. (2015). Brief research report: Are tattooed adults really more aggressive and rebellious than those without tattoos?. *Body Image*, 15149-152. doi:10.1016/j.bodyim.2015.09.001

Pro zajímavost na totéž téma:

<http://prask.nova.cz/clanek/novinky/lide-s-tetovanim-jsou-agresivnejsi-nez-lide-bez-tetovani.html>

<http://www.odhaleno.cz/exkluzivne/clanky/27892/Mate-tetovani-Jste-agresivni>

<http://zoom.iprima.cz/tetovani-lide-jsou-agresivni-cim-vic-tetovani-tim-mensi-zabrany-tvrdi-studie>

Dobrá práce. S tím, že zájem končí u prokliku, máte asi pravdu.

Práci přijímám

SJ